

ECHO ABVV

De nieuwsbrief van de Federale en
Intergewestelijke studiediensten van het ABVV
verschijnt niet in juli en augustus

V.U.: Estelle Ceulemans • Hoogstraat 42 • 1000 BRUSSEL
Afgiftekantoor: Brussel X

inhoud

Nummer 10, december 2012

■ Economie

Regering zet onze index onder druk

■ Ondernemingen

Welzijn op het werk: vruchtbare
novembermaand

Geen regionalisering van de
bedrijfsrevisoren: het ABVV gehoord!

■ Sociaal beleid

Hervorming van de uitkeringen voor
personen met een handicap
Gelijkstellingen voor pensioen bij
tijdskrediet en brugpensioen

■ Sociale ombuds

Wachttijd door te brengen op de
arbeidsplaats is arbeidstijd

■ Echo regio Brussel

Voor het recht op de stad

■ Echo regio Vlaanderen

Leerrijk SERV-rapport over waterarmoede

■ Echo regio Wallonië

Campagne van het Waals ABVV,
ABVV-Brussel, CEPAG & CADTM

■ Europa

14 november: het eensgezinde
Europa van de vakbonden tegenover
het verdeelde politieke Europa

■ Internationale relaties

Qatar: IVV campagne "Geen
wereldbeker voetbal zonder respect
voor arbeidersrechten"

www.abvv.be

U wenst voortaan ECHO enkel per e-mail of per post te
ontvangen? U wil naam- of adreswijzigingen melden?
[T] 02/506.82.71 • [E] patsy.delodder@abvv.be

NL - FR: Cette lettre d'information est aussi disponible en
français www.fgtb.be/publications

De 38-urenweek: zand erover?

In het kader van de onderhandelingen voor een IPA 2013-2014 en het streven naar een relance van de economie, oefenen de werkgevers en de regering veel druk uit om de arbeidsmarkt te 'moderniseren'.

De term 'moderniseren' is welbewust gekozen. Want wie kan namelijk tegen moderniseren zijn? Toch enkel iemand die conservatief is? Iemand die de 'weldaden' van de moderne tijden niet naar waarde kan schatten? En is het niet zo dat modernisering, de evolutie, het 'voortschrijden van de mensheid op de trappen van de vooruitgang' sowieso enkel te vertragen, maar niet tegen te houden is?

Waarom 'moderniseren'?

Opiniebijdrage na opiniebijdrage beweert dat de arbeidsmarkt 'gemoderniseerd' moet worden om de economie te doen heropleven. Om de een of andere reden vergeet men dat de stringente besparingspolitiek die aan de Europese lidstaten werd opgelegd en die gericht was op een heropleving van de economie, helemaal niet voor die verhoopte heropleving gezorgd heeft. Sta ons toe er grondig aan te twijfelen dat een zogenaamde 'modernisering' van de arbeidsmarkt opeens wel voor economische groei zal zorgen.

Wat schuilt er nu achter de term 'modernisering'?

De ballonnetjes die her en der te velde opgelaten worden zijn niet meer of minder dan het dereguleren en nog flexibeler maken van de arbeidsmarkt.

Aan de ene kant dereguleren door bijvoorbeeld collectief overleg af te schaffen en de ontslagmogelijkheden te versoepelen. Aan de andere kant het nóg flexibeler maken van de arbeidsmarkt terwijl in België op vlak van flexibiliteit nagenoeg alles al mogelijk is:

12u per dag werken, 84u per week werken, respecteren van de arbeidstijd over een periode van 6 jaar (het plus-minus conto in de automobielsector),.... De enige bescherming die de individuele werknemer vandaag heeft, is de verplichting tot collectief onderhandelen om doorgedrevener flexibiliteit in te voeren. De facto pleiten alle voorstellen dan ook voor het afschaffen van het sociaal overleg. Wat nu op tafel ligt is het verhogen van het aantal overuren die niet moeten gecompenseerd worden door inhaalrust tot niet minder dan 10% van de arbeidstijd (adieu 38-urenweek!), het verhogen van de interne grens (aantal overuren dat kan gepresteerd worden vooraleer direct inhaalrust dient opgenomen te worden) en het automatisch op 1 jaar zetten van de referteperiode om de gemiddelde wekelijkse arbeidsduur te respecteren.

Het resultaat van een dergelijke 'modernisering' is ontegensprekelijk arbeidsduurverlenging. Wat in het licht van de hoge (jongeren)werkloosheid iedereen tegen de borst moet stuiten.

Bijkomend wordt een essentiële vakbondstaak, namelijk het sociaal kaderen en in het belang van alle werknemers meebeslissen over de arbeidsorganisatie, hierdoor volledig geschrapt. Moge het duidelijk zijn: niet met ons!

Lancering "Laboratorium Duurzame Ontwikkeling" van het EVV

Op 10 december ll. lanceerde het Europees Verbond van Vakverenigingen (EVV) zijn eerste "Laboratorium Duurzame Ontwikkeling" in het kader van zijn werkgroep 'Duurzame Ontwikkeling'.

Bedoeling is het mobiliteitsvraagstuk holistisch te benaderen: dus een globale, geïntegreerde aanpak die zowel de sociale als de economische en milieuaspecten omvat.

Mobiliteit is een fundamentele uitdaging van de 21^e eeuw, zeker voor de vakbonden, en mag niet langer op een versnipperde manier aangepakt worden. Doel is dus een plaats te creëren waar leden van het EVV kunnen dialogeren en discussiëren.

De vergadering van 10 december was een eerste kennismaking om het proces op gang te trekken. Er waren verscheidene leden van het EVV aanwezig, waaronder de "European Transport Federation" en "IndustriALL" (vertegenwoordigt de keten mobiliteitsgebonden werknemers, nl. de Europese federatie van de textiel, de energie, de metaal en meer dan 200 vakbonden).

De deelnemers wisselden standpunten uit en gaven blijk van de wil zich te verenigen rond een globale, geïntegreerde visie op duurzame mobiliteit in Europa. Hun uiteindelijke doel is de stem van de werknemers op een luide, coherente manier bij Europa te laten horen.

ECONOMIE

Regering zet onze index onder druk

De Indexcommissie is recent gevraagd geweest om de modaliteiten te bespreken die een aantal ingrepen in de index moeten toelaten. Vanaf januari 2013 wil de regering reeds dat:

- er rekening wordt gehouden met het prijseffect van solden, dit wil zeggen de prijskortingen tijdens soldenperiodes te spreiden over een gans indexjaar,
- er voor de opname van de gas- en elektriciteitsprijzen voor vaste contracten, wordt overgestapt naar een nieuwe methodologie, waarbij er wordt gekeken naar wat men maandelijks betaalt (via een voortschrijdend gemiddelde over 12 maanden) in plaats van ook al meteen de eindafrekening, die een schatting is door de leverancier, in rekening te nemen,
- en dat voor de levering van huisbrandolie dezelfde methodiek als voor elektriciteit en gas wordt gehanteerd.

Bovendien wil men ook nu al voorlopen op de grote indexhervorming die een nieuw indexcijfer moet opleveren vanaf januari 2014:

- door een nieuw indexcijfer voor de telecomdiensten te introduceren, dat met de verschillende tariefplannen en marktaandeelen van de telecomspelers rekening houdt,
- en door het gebruik van scangegevens van supermarkten te gaan introduceren voor de voedings- en huishoudartikelen.

Wij als ABVV zijn verbaasd over deze ingrepen, die aan de Indexcommissie en de Administratie worden 'opgelegd'. In een Bijzondere Indexcommissie die plaatsvond op 5 december, naar aanleiding van de brief die ABVV en ACV samen aan de Indexcommissie hebben gericht met de vraag om verduidelijking, werd een en ander kort toegelicht.

In het verleden werd aan de methodologie van de indexberekening enkel geraakt in het kader van de 8-jaarlijkse hervorming van de

index. Sedert 2010 zijn we zelfs onder sociale partners akkoord gegaan om 2-jaarlijks kleine aanpassingen aan de indexkorf door te voeren om deze beter te doen aansluiten bij het reële aankoopgedrag van de gezinnen. Wanneer het gebruik van scangegevens meer en meer de prijsopnames door enquêteurs in de detailhandel zal verdringen, is de kans reëel dat de Indexcommissie in de toekomst enkel nog zal dienen om het indexcijfer goed te keuren. Ze zal dan niet langer autonoom en in overleg met de experts van de Administratie in debat kunnen gaan over de modaliteiten van de berekening van de index. Actualisaties van de korf, de getuigen, de lokaliteiten, zouden zo niet langer nodig zijn.

De Administratie van de FOD Economie zal een voorstel van advies voorleggen aan de Indexcommissie tegen 21 december, en een finaal advies wordt aan de minister van Economie overgemaakt tegen 15 januari 2013.

Wij zullen uiteraard niet zomaar ondergaan, maar wel onze eigen voorstellen op tafel leggen. Dat het VBO heel uitdrukkelijk eist dat er een maandelijks monitoring komt van de impact van de door de regering opgelegde maatregelen op de lonen, is voor ons totaal overbodig in de werkzaamheden van de Indexcommissie.

We betreuren dat de autonomie van de sociale partners opnieuw wordt opzijgeschoven, temeer daar de discussies over de grote indexhervorming volop aan de gang zijn. De index moet een realistische weerspiegeling zijn van de werkelijke maandelijks kosten van gezinnen en alleenstaanden en dient niet gemanipuleerd te worden om wat voor reden of door welke lobbygroep dan ook. Temeer aangezien raken aan de index gelijk staat aan raken aan de gezondheidsindex, en dus aan de loonindexering en de indexering van de uitkeringen.

maureen.verhue@abvv.be

■ ONDERNEMINGEN

Welzijn op het werk: vruchtbare novembermaand

In de maand november werden twee belangrijke koninklijke besluiten over welzijn op het werk gepubliceerd. De Nationale Arbeidsraad bracht twee adviezen uit die rechtstreeks of onrechtstreeks betrekking hebben op de gezondheid van werknemers. We brengen u hieronder een kort overzicht.

Nieuw koninklijk besluit over arbeidsplaatsen

Dit koninklijk besluit werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 5 november 2012. Het brengt een aantal bepalingen uit het ARAB over naar de codex over het welzijn op het werk. Het kb regelt een aantal zaken die banaal lijken, maar die voor de meeste werknemers heel belangrijk zijn, zoals bijvoorbeeld de normen waaraan toiletten of andere sanitaire voorzieningen moeten voldoen.

Het koninklijk besluit bestaat hoofdzakelijk uit zes aspecten: uitrusting, verlichting, luchtverversing, temperatuur, sociale voorzieningen, werkzitplaatsen en rustzitplaatsen. Voor elk van deze aspecten legt het kb de algemene doelen vast die de werkgever moet trachten te bereiken. Nieuw is dat de werkgever vrij kan kiezen op welke manier hij deze doelen wil behalen, weliswaar na overleg met de vertegenwoordigers van de werknemers en de betrokken preventieadviseurs. Deze aanpak spoort met de filosofie die gehanteerd wordt in de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk en haar uitvoeringsbesluiten, waarvan dit koninklijk besluit er voortaan één is.

Geen regionalisering van de bedrijfsrevisoren: het ABVV gehoord!

Nee, er komen dus geen bedrijfsrevisoren die verschillende regels zullen moeten toepassen, afhankelijk van de taalrol in de ondernemingsraad.

Dat was nochtans een plan van minister VANDE LANOTTE dat in het regeerakkoord opgenomen was: de splitsing van de aan een deontologie gebonden vrije beroepen. Voor het ABVV was dit onaanvaardbaar. Dat zou inderdaad geleid hebben tot verschillende interpretaties en ontwikkelingen van de normen die revisoren moeten toepassen bij het certificeren van de jaarrekening en in hun opdracht ten aanzien

Koninklijk besluit Externe Diensten voor Preventie en Bescherming op het werk

Dit koninklijk besluit verscheen in het Belgisch Staatsblad van 22 november 2012. Het belangrijkste kenmerk ervan is dat een Externe Dienst voor Preventie en Bescherming op het werk die niet meer beantwoordt aan de erkenningsvoorwaarden voortaan kan gesanctioneerd worden, wat vroeger niet het geval was. Mogelijke sancties zijn: het beperken van de opdrachten voor een bepaalde periode, de beperking van de erkenning tot een kortere termijn dan voorzien in de oorspronkelijke erkenning, en zelfs het intrekken van de erkenning.

Nationale Arbeidsraad

In advies 1827 brengt de Raad een unaniem advies uit over een koninklijk besluit dat een Europese richtlijn over de preventie van scherpe letsels in de ziekenhuis- en gezondheidszorgbranche omzet in Belgisch recht. Dit dossier werd in de NAR besproken, omdat de richtlijn een bekrachtiging vormde van een Europees kaderakkoord tussen werknemers en werkgevers uit de gezondheidssector.

Advies 1826 handelt over vijf verschillende wetsvoorstellen met betrekking tot het vraagstuk van asbest en asbestvervangende producten.

U kunt beide adviezen raadplegen via deze link:

<http://www.cnt-nar.be/advies-lopemde.htm>

francois.philips@abvv.be

van de ondernemingsraad (OR). Bovendien is het zo dat heel wat OR zowel het noorden als het zuiden van het land bestrijken en dat de werking van en de overheidscontrole op de revisoren een federale materie is. Dat hebben de sociale gesprekspartners in de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven per brief van 12 november 2012 aan de minister laten weten. En ze werden door de minister gehoord: hij hield rekening met de impact van een splitsing op het sociaal overleg in de ondernemingen.

jean-luc.struyf@abvv.be

Infocyclus van de dienst ondernemingen van het ABVV

2de dag over “de multidisciplinaire preventiediensten gisteren, vandaag en morgen”.

Die dag vindt plaats op 30 januari 2013 van 9 uur tot 15.30 uur in de lokalen van het Federaal ABVV, Hoogstraat 42 te 1000 Brussel.

Doelpubliek: afgevaardigden in het CPBW, vakbondssecretarissen, leden van de studiediensten van centrales en Intergewestelijken.

Het beleid, de standpunten en de visie van de volgende verenigingen zullen aan bod komen:

- De Vereniging van de Externe Diensten voor Preventie en Bescherming op het Werk (COPREV)
- De Belgische Beroepsvereniging voor Arbeidsgeneesheren (BBVAG)
- De “Association royale des conseillers en prévention” (ARCOP).

Professor Othmar VANACHTER zal een retrospectieve analyse maken van de multidisciplinaire preventie. In overleg met de sociale partners heeft hij namelijk een belangrijke rol gespeeld in de tenuitvoerlegging van de wet van 4 augustus 1996 over het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk evenals bij de uitwerking van de toepassingsbesluiten ervan.

Ook de strategische cel en de administratieve diensten van de minister van Werk, Arbeid en Sociaal overleg hebben hun medewerking toegezegd.

Het gedetailleerde programma zal weldra klaar zijn. Noteer alvast die datum in uw agenda!

Meer informatie bij francois.philips@abvv.be

Werklozen die terug deeltijds beginnen werken, moeten zich altijd inschrijven als "deeltijdse met behoud van rechten"!

Dat de sociale wetgeving onoverzichtelijk geworden is, bewijst het volgende voorval. Gilbert DESWERT, vroeger directeur van de ACV-studiedienst en respectabel kenner van de sociale zekerheid, was als bruggepensioneerde tijdelijk deeltijds gaan werken. Hij was daarbij vergeten dat hij zich als "deeltijdse met behoud van rechten" moest inschrijven, en verloor hierdoor heel wat pensioenrechten.

Een nieuw ontwerp KB regelt nu dat het pensioen ook voor hem en soortgelijke collega's op het hoogste loon berekend blijft.

Moraal van het verhaal: schrijf je ALTIJD in als deeltijdse met behoud van rechten bij onze werkloosheidsdienst als je als werkloze of bruggepensioneerde deeltijdse begint te werken! Zelfs als je dit niet deed toen, kan je dit nog regulariseren voor de toekomst.

Als delegee doe je er best aan aan alle deeltijds werkenden in je onderneming te vragen of ze werkloos waren voordat ze in hun deeltijdse betrekking stapten. Zo ja: laat ze zich absoluut inschrijven als "deeltijdse met behoud van rechten". Aldus winnen ze op termijn niet alleen het behoud van volledige werkloosheidsrechten bij afdanking, maar krijgen ze ook een extra toegevoegd pensioen (tot maximum 1.160 euro extra pensioen per jaar!).

■ SOCIAAL BELEID

Gelijkstellingen voor pensioen bij tijdskrediet en brugpensioen

De nieuwe wetgeving is voorgelegd aan het beheerscomité pensioenen, en we konden nog enkele verbeteringen krijgen via een unaniem advies.

Normaal keurt de ministerraad de laatste tekst goed, en dan zal het er als volgt uitzien vanaf 2013:

Geen enkele gelijkstelling meer:

- Voor het tweede jaar halftijds tijdskrediet zonder motief (dus alleen pensioen berekend op halftijds loon)

Gelijkstelling op basis van het minimumrecht (d.w.z. het pensioen wordt berekend op een fictief loon van 21.754 euro per jaar voor brugpensioen; voor een landingsbaan wordt het pensioen berekend op het deeltijds loon + 10.877 euro voor een halftijdse of 4.350 euro voor een 4/5de):

- Gewone landingsbaan tussen 55-59 jaar
- Brugpensioen: oude CAO's en algemeen stelsel voor jaren vóór je 59ste verjaardag
- Derde periode werkloosheid (met uitzondering voor mensen die na hun 50ste werkloos werden)

Volledige gelijkstelling op basis van vroeger volledig en geïndexeerd loon:

- Tijdskrediet zonder motief: 1 jaar half- voltijds, 5 jaar 4/5^{de}
- Tijdskrediet met motief: altijd
- Thema- of zorgverlof: altijd
- Landingsbaan vanaf 50 voor zware beroepen (o.a. ploegen)
- Landingsbaan vanaf 50 na 28 jaar loopbaan (sectorale CAO nodig)
- Landingsbaan zwaar beroep én knelpuntberoep (verplegend personeel)
- Landingsbaan vanaf 60 jaar: 5 jaar 4/5de of 2 jaar halftijds, rest op basis minimumrecht
- Brugpensioen zware beroepen
- Brugpensioen na 20 jaar nacht
- Brugpensioen bouw
- Brugpensioen na loopbaan 40 jaar
- Medisch brugpensioen
- Alle brugpensioenen vanaf 60 jaar

Indien de Ministerraad anders zou beslissen, komen we hier uiteraard nog op terug.

jef.maes@abvv.be

Hervorming van de uitkeringen voor personen met een handicap

Staatssecretaris COURARD is voornemens te beginnen begin volgend jaar een eerste tekstontwerp voor te bereiden ter wijziging van de wet van 1987 inzake uitkeringen voor personen met een handicap, op basis van de reacties die hij kreeg in het kader van een raadpleging van de actoren van de betrokken sector. Hij gaat daarbij uit van het Regeerakkoord dat tot doel heeft de integratie van personen met een handicap in de maatschappij te bevorderen en dat voorziet in een evaluatie van deze wet.

Het ABVV heeft op deze raadpleging gereageerd en wacht nu op de voorstellen van de Staatssecretaris, in de hoop dat hij rekening zal houden met onze bekommernissen en opmerkingen. Wij hebben o.m. gezegd dat men zich niet mag beperken tot een loutere hervorming van de uitkeringen, maar dat het debat moet worden geherpositioneerd en uitgebreid naar alle engagementen van het regeerakkoord. Om de hinderpalen voor een goede insluiting uit de weg te ruimen, moeten maatregelen worden genomen op alle politieke niveaus: het federale niveau, de gewesten en de gemeenschappen:

- Een arbeids- en vormingsbeleid dat erop toeziet dat wie ondanks bepaalde

gebreken toch een (aangepast) werk aankan, gelijkheid van rechten geniet en niet gediscrimineerd wordt;

- Een gezondheidsbeleid voor een passende dekking van gezondheidszorg, revalidatie en reclassering;
- Een beleid voor huisvesting, transport, onderwijs;
- Een beleid van sociale insluiting, dat een waardig inkomen of voldoende middelen garandeert, boven de armoedegrens, rekening houden met de levensomstandigheden en de daarmee gepaard gaande noden.

De discussie moet ook de volgende engagementen van het regeerakkoord omvatten:

de tewerkstellingskansen voor personen met een handicap in het openbaar ambt vermeerderen; doelstellingen bepalen wat betreft de aanwerving van een voldoende aantal personen met een handicap in de openbare ondernemingen; voor de privéondernemingen een analoog stelsel voorleggen, dat moet worden aangepast via het sociaal overleg ...

anne.panneels@abvv.be

■ SOCIALE OMBUDS

Wachttijd door te brengen op de arbeidsplaats is arbeidstijd

De Europese Commissie heeft in november een belangrijke stap gezet naar het instellen van een inbreukprocedure tegen België voor het niet respecteren van de arbeidstijdrichtlijn van 2003.

Het betreft meer bepaald de situatie van opvoeder-opzichters in internaten: hebben zij 's nachts wachtdienst, dan wordt deze wachtdienst (die gemakkelijk 8u omvat) maar voor 3u meegerekend als zijnde arbeidstijd. Dit niettegenstaande de tijd doorgebracht wordt op de werkplaats en op verzoek van de werkgever. Als na de wachtdienst meteen een gewone werkdag volgt, is er bovendien ook een inbreuk op de verplichting inzake minimumrust. De Europese Richtlijn legt namelijk ook de verplichting op om per 24 uren minstens 11 uren rust te respecteren. Een nachtelijke wachtdienst gevolgd door een gewone werkdag, druist hier volledig tegen in. De mogelijkheid om tijdens eenzelfde week verschillende wachtdiensten te verrichten, brengt bijkomend ook het risico

op het overschrijden van de in de richtlijn opgenomen weekgrens van 48u arbeid met zich mee.

De Europese Commissie heeft officieel aan de Belgische regering het verzoek gericht om maatregelen te nemen om de richtlijn correct toe te passen. De Belgische regering heeft dus slechts 2 maanden de tijd om te laten weten hoe ze de Belgische reglementering in lijn wil brengen met de arbeidstijdrichtlijn. Hierna kan de commissie naar het Hof van Justitie stappen. Dat de ernst van deze procedure niet onderschat mag worden, is overduidelijk. Het volstaat om eenvoudigweg te verwijzen naar de 'Europese vakantie': die is er gekomen nadat de Europese Commissie exact een jaar geleden aan de Belgische regering het verzoek richtte om de reglementering inzake vakantie in lijn te brengen met net deze zelfde arbeidstijdrichtlijn.

lander.vanderlinden@abvv.be

■ ECHO REGIO BRUSSEL

Voor het recht op de stad

In deze tijden van crisis en voor de koopkracht meedogenloze begrotingsmaatregelen neemt de angst in Brussel toe ten aanzien van de stijgende huurprijzen en -lasten. In ons Gewest is de huur de zwaarste uitgavenpost in het gezinsbudget. De druk op de vastgoedmarkt blijft alsmat stijgen. Als er niet ingegrepen wordt om deze tendens te bedwingen, om de markt te reguleren en de huurprijzen te omkaderen, zullen we op termijn met dezelfde problemen te maken krijgen als vele Europese grootsteden waar een nieuwe categorie inwoners ontstaan is: de dakloze werknemers, gewoon omdat hun loon te laag is om de huur te kunnen betalen ...

Vandaag wil de Brusselse regering inwoners aantrekken die personenbelasting betalen.

Dat de overheid probeert haar fiscale basis te verbreden ten gunste van de Brusselaars en met dat doel voor ogen benadeelde wijken wil renoveren door ze aantrekkelijk en leefbaar voor de middenklasse te maken, tot daar aan toe. Maar dat dit beleid niet gepaard gaat met maatregelen om de uitdrijving te voorkomen van diegenen die de stijgende huurprijzen niet langer aankunnen, vormt wel een probleem.

De stadsontwikkeling in Brussel moet het recht op de stad bevestigen, en dus de mogelijkheid scheppen om te leven waar men werkt. Het is in die zin dat het ABVV Brussel in 2013 de Brusselse overheid zal interpellieren en acties zal voeren voor toegang tot huisvesting voor iedereen.

mohamed.Ouslikh@abvv.be

Vorming werkloosheidsreglementering

De volgende vorming voor de leden van de DSR en de juridische diensten van de centrales vindt plaats op donderdag 24 januari 2013 van 9u15 tot 13u. Onderwerp is de werkloosheidsreglementering en meer bepaald de degressiviteit van de werkloosheidsuitkeringen, de activering van het zoekgedrag en werkloosheidsgeschillen.

De vorming zal gegeven worden door vertegenwoordigers van de RVA en vindt plaats in de lokalen van het ABVV, Hoogstraat 42 te 1000 Brussel (Zaal A, 6e verdieping).

*Inlichtingen en inschrijvingen bij Antonella ALFEO:
antonella.alfeo@abvv.be.*

Twee doelstellingen voor het GPDO

Op de syndicale raad van april 2012 over het thema "De vakbond in de stad", werden voor het toekomstig Gewestplan Duurzame Ontwikkeling twee doelstellingen vastgelegd:

Doelstelling 1: *een groot deel van de grondmeerwaarden die voortkomen uit de internationale ontwikkeling van de stad gebruiken met het oog op de duurzame financiering van de collectieve voorzieningen.*

Doelstelling 2: *de prijzen voor huisvesting reguleren en de sociale mix in de stad waarborgen door de uitdrijving van de werkende klasse uit de volkswijken van het centrum tegen te gaan en tegelijkertijd het aanbod goedkope huurwoningen in de chique wijken van de tweede gordel van Brussel uit te breiden.*

Aanbevelingen over waterarmoede

De SERV-studie doet volgende aanbevelingen:

- *Er moet een algemene herziening komen van de tariefstructuur voor drinkwater waarin alle componenten van de waterfactuur bekeken worden, alsook de gratis 15 m³ water voor iedereen en de afbakening van de doelgroep die recht heeft op sociale maatregelen.*
- *Tegelijk moet erover gewaakt worden dat de waterprijzen globaal niet stijgen en investeringen in waterbesparende maatregelen resulteren in lagere waterfacturen. Naast kortingen op de waterfactuur moet veel meer ingezet worden op waterbesparing.*
- *De doelgroep die nu vrijgesteld is van saneringsbijdragen moet op termijn uitgebreid worden.*
- *Algemene richtlijnen moeten ervoor zorgen dat de verschillende drinkwatermaatschappijen de bestaande afsluitingsprocedure op een gelijkaardige manier toepassen. Huishoudens met minderjarige kinderen mogen niet afgesloten worden.*
- *Het is nu niet duidelijk wie hoeveel bijdraagt tot de financiering van de maatregelen. De oprichting van een sociaal fonds dat zowel de sociale correcties als de waterbesparende maatregelen zou betalen, zorgt voor meer transparantie en meer mogelijkheden voor waterbesparing.*
- *De praktijk leert dat afgesloten abonnees gemiddeld veel meer verbruiken dan andere klanten. Het is niet duidelijk hoe dit komt; dat moet verder onderzocht worden.*

ECHO REGIO VLAANDEREN

Leerrijk SERV-rapport over waterarmoede

De SERV bracht onlangs een rapport uit over waterarmoede¹ dat heel wat interessante informatie bevat en het beleid ter zake evalueert.

Oorzaken van waterarmoede

Er zijn verschillende oorzaken van waterarmoede. Een eerste factor is een **ontoereikend inkomen**. In 2011 zat bijna 10% van de gezinnen onder de armoededrempel. Eenoudergezinnen, werklozen en andere inactieven, laagopgeleiden, 65-plussers en huurders lopen het grootste armoederisico.

Ten tweede is de **gemiddelde Vlaamse waterfactuur de laatste jaren sterk gestegen**, terwijl het gemiddeld verbruik daalde. De waterfactuur bestaat uit 3 componenten: de prijs voor de productie en distributie van drinkwater (1), de gemeentelijke (2) en de bovengemeentelijke waterzuiveringsbijdrage (3). De saneringsbijdragen - en dan vooral de gemeentelijke - zijn de laatste jaren sterk gestegen. Gezinnen met een hoog en een laag inkomen gebruiken allebei ongeveer evenveel drinkwater. Gemiddeld bedraagt de waterfactuur van een gezin 0,67% van het gezinsinkomen. Bij de laagste inkomensgroepen weegt de factuur dubbel zo zwaar door als bij de hoogste inkomens.

Ten derde is ook de **huisvestingssituatie** van belang. Er zijn aanwijzingen dat huishoudens met een verhoogd armoederisico minder waterbesparende maatregelen (spaardoucheknoppen, WC-spaartoetsen, hemelwaterinstallaties...) hebben genomen en hun sanitaire installaties van slechtere kwaliteit zijn (kans op al dan niet verborgen lekken).

Sinds de economische crisis krijgen steeds meer gezinnen het moeilijk om hun waterfactuur te betalen. Het aantal afsluitingen is sterk toegenomen de laatste drie jaren, vooral omdat enkele drinkwaterbedrijven strenger zijn geworden voor wanbetalers.

Afsluitingen gebeuren vooral in stedelijke gebieden, bij abonnees met een laag inkomen en soms ook bij huishoudens met een verkeerd bestedingspatroon. Afgesloten abonnees verbruiken ongeveer 50% meer water dan het gemiddelde.

Sociale correcties

In het Vlaams gewest bestaan er sociale correcties op de drie componenten van de integrale waterfactuur. Slechts een **beperkte groep** heeft baat bij deze sociale correcties. Voor die groep zijn de kortingen aanzienlijk.

Wie een leefloon, een inkomensgarantie voor ouderen of een uitkering omwille van handicap (samen ongeveer 230.000 huishoudens) ontvangt, is volledig vrijgesteld van bovengemeentelijke saneringsbijdrage. De meeste gemeenten stellen die groep ook voor 100% vrij van de gemeentelijke saneringsbijdrage. Een beperkt aantal gemeenten geeft een korting van 25%. De bovengemeentelijke vrijstelling kost bijna 10 miljoen euro, de gemeentelijke 12 miljoen euro.

Sinds 1997 wordt aan elke drinkwaterabonnee een hoeveelheid gratis water toegekend, nl. 15 m³ per gedomicilieerde persoon. Die maatregel heeft een herverdelend effect in het voordeel van zuinige en grote gezinnen. De kostprijs wordt immers betaald via het gezinsverbruik boven de 15 m³ per gedomicilieerde. Drie van de tien drinkwaterbedrijven geven aan bepaalde groepen (deels die met vrijstelling van de saneringsbijdrage) een extra korting op de drinkwatercomponent ter waarde van in totaal 1,7 miljoen euro.

De Vlaamse overheden stimuleren rationeel watergebruik vooral via algemene sensibiliserende maatregelen. Er gaat geen specifieke aandacht naar kansarmen, al bestaat het voornemen om gratis waterscans uit te voeren bij die doelgroep.

pverbeek@vlaams.abvv.be

¹ <http://www.serv.be/serv/nieuws/serv-brengt-sociale-aspecten-waterbeleid-kaart>

Campagne van het Waals ABVV, ABVV-Brussel, CEPAG & CADTM

De begroting 2013 is rond. Loonstop gedurende minstens twee jaar, snoeien in de openbare diensten, degressiviteit van de werkloosheidsuitkeringen... Dit besparingsplan om zagezegd onze schulden af te lossen is nefast voor de bevolking, voor de consumptie en voor de relance. De federale Staat, de deelgebieden en de gemeenten zullen morgen de gevolgen dragen van de budgettaire keuzes van vandaag.

In Frankrijk kwam het CAC (Comité pour un audit citoyen) tot stand op basis van dezelfde vaststellingen. Deze beweging wil de overheidsschuld uitpluizen om na te gaan wat de bevolking echt moet betalen. Na de redding van de banken in België zegden we: en waarom ook wij niet? En we zijn niet de enigen, in andere landen zagen gelijkaardige bewegingen het licht.

Het CADTM (Comité pour l'annulation de la dette du Tiers Monde) is een erkend expert inzake het vraagstuk van de overheidsschuld. De alliantie tussen het Waals ABVV, het ABVV-Brussel, het Centre d'Education populaire André GENOT (CEPAG) en het CADTM kwam dan ook heel natuurlijk tot stand op basis van gemeenschappelijke eisen en standpunten over de verdeling van de in België geproduceerde rijkdom en het beheer van de zogenaamde crisis van de soevereine schuld.

Doel van de campagne is het debat naar het breed publiek te brengen, de bevolking aan te sporen zich vragen over de schuld te stellen en zich met de zaak te gaan bemoeien.

Op termijn moet dit uitmonden in een brede burgerbeweging die de Belgische openbare

schuld grondig doorlicht. De conclusies van die doorlichting moeten volgens ons richtinggevend zijn voor de begrotingen 2014 en 2015, zodat de bevolking niet de hele schuldenlast moet dragen en de schulden niet als voorwendsel gebruikt worden voor het voeren van een nefast economisch en sociaal beleid.

Een website ...

Om de rook rond de Belgische overheidsschuld te laten verdwijnen, nodige we uit een kijkje te nemen op de website van de campagne www.onveutsavoir.be waar je:

- kunt nagaan of je een "schuldendeskundige" bent door deel te nemen aan onze quiz,
- de schuld onder de loep kunt nemen,
- kennis kunt maken met onze eisen en de initiatieven die in andere Europese landen genomen worden,
- de campagneaffiche en onze toolbox kunt vinden,
- ons initiatief kunt steunen en meehelpen aan de uitwerking van een doorlichting van de Belgische overheidsschuld om de dingen in beweging te brengen!

... en een tekenfilm

Al meer dan 150.000 maal werd onze tekenfilm bekeken op Youtube en Vimeo: een tekenfilm van 4 minuten met als titel «A qui profite la dette?». Het is een didactische, humoristische tekenfilm over de Belgische Staatsschuld die de moeite is om eens te bekijken (met de bekende stemmen van Frédéric JANNIN en Stefan LIBERSKI).

info@onveutsavoir.be

TV-uitzending "A qui profite la dette?" (Wie heeft baat bij de schuld)

Schulden en bezuinigingen: moeten wij daarvoor opdraaien?

Naar aanleiding van de campagne rond de Belgische overheidsschuld van het Waals ABVV, het ABVV-Brussel, CADTM en Cepag, worden in de uitzending "Regards" de bezuinigingsmaatregelen en het beheer van de Belgische overheidsschuld nader belicht.

De uitzending, een productie van CEPAG, wordt uitgezonden op zaterdag 15 december 2012 om 10 uur op la Une. Heruitzending op woensdag 19 december omstreeks 23.30u op la Deux en op maandag 7 januari 2013 om 19u op la Trois. (Heruitzending van een uittreksel van 10 minuten: donderdag 10 januari 2013 na het laatste avondnieuws op la Une en op vrijdag 11 januari 2013 om 19.20u op la Trois).

...

Volg de campagne «à qui profite la dette?» op Facebook:
<http://www.facebook.com/EtSiOnArretaitDePayer>

...

Het Waals ABVV online

Benieuwd naar info en het laatste nieuws van het Waals ABVV? Surf dan naar onze website www.fgtb-wallonne.be en neem een abonnement op onze newsletter.

Het Waals ABVV is eveneens aanwezig op Twitter. Volg ons dus!

EU negeert mensenrechten in Colombia en Peru

Op 27 september keurde de Commissie Handel van het Europees Parlement het Vrijhandelsakkoord met Colombia en Peru goed. Daarbij voelde ze zich niet gehinderd door de conclusies van de door de Europese Commissie bestelde impactstudie. Deze impactstudie zegt ondubbelzinnig dat het akkoord ernstige risico's inhoud wat betreft o.a. mensen- en vakbondsrechten, grondbezit en landbouw (hoofdoorzaak van het conflict in Colombia) en natuurlijke rijkdommen. Syndicale activisten en mensenrechtenactivisten blijven er geïnteresseerd in.

De aanbeveling om het middenveld (vakbonden, boeren – en mensenrechtenorganisaties) te betrekken bij de monitoring van de impact van het handelsakkoord wordt daarmee volledig genegeerd. Op 11 december, ironisch genoeg net de dag waarop een delegatie van de vakbond USO in Colombia werd vermoord, keurde ook het Europees Parlement het vrijhandelsakkoord goed. In de EU krijgen blijkbaar handelsbelangen de voorkeur boven mensenrechten en duurzame ontwikkeling.

Gaza: politieke urgentie

De toegenomen spanning in de Gazastrook en de geweldadige represailles van Israël lokten wereldwijd algemene verontwaardiging uit en wezen nogmaals op de dringende noodzaak van een politieke, vreedzame oplossing van het conflict. De protest- en solidariteitsacties met het Palestijnse volk van het platform «Urgence Gaza», waarvan het ABVV deel uitmaakt, droegen bij tot de ja-stem van de Belgische diplomatie in de UNO. De opname van Palestina als waarnemend lid van de Verenigde Naties is een belangrijke stap naar de erkenning van een volwaardige Staat en versterkt de diplomatieke weg naar een oplossing van het conflict.

EUROPA

14 november: het eensgezinde Europa van de vakbonden tegenover het verdeelde politieke Europa

De Europese actie- en mobilisatiedag van 14 november was een succes. Overal in Europa liet het 'Europa van de vakbonden' zijn stem horen. De actiemiddelen waren verschillend, maar de boodschap was van het noorden tot het zuiden en van het westen tot het oosten dezelfde. De uitweg uit de crisis die Europa voorstelt, werkt niet! De voorgestelde remedies zijn bezig de patiënt te doden. Tegenover een verdeeld politiek Europa, toonde het Europa van de vakbonden zijn eenheid in de actie. Het kan anders.

Op 10 december ontving Europa de Nobelprijs voor de vrede, maar hoe zit het met de Nobelprijs voor de sociale vrede? Sommige landen staan echt aan de rand van de afgrond. De IAO heeft zopas unaniem (dus vakbonden, regeringen en ... werkgevers) aan de Griekse regering gevraagd om de syndicale vrijheden te eerbiedigen. Dit is ook een signaal naar de Trojka en naar alle andere Europese landen. Na de Raad van Europa in november vindt de IAO dat de dringende bezuinigingsmaatregelen

die Griekenland onder druk van zijn geldschietters moet nemen, op geen enkele manier de aantasting van de grondrechten van de werknemers kunnen rechtvaardigen. Aangeklaagde maatregelen zijn de opgelegde vermindering van de cao-lonen, het verbod op de uitbreiding van de cao's, de prioriteit van bedrijfscao's die afwijken van de nationale overeenkomsten, het omzeilen van de vakbonden in de bedrijven ten gunste van "personenverenigingen", enz.

Zelfs de OESO, niet echt bekend vanwege haar progressieve standpunten, vindt dat de eurozone "buitensporige saneringen van de overheidsfinanciën op korte termijn" moet vermijden om te voorkomen dat de wereldeconomie opnieuw in een recessie gestort wordt. In afwachting wordt voorspeld dat de eurozone ten vroegste midden 2013 uit de recessie zal geraken.

Tot dan blijft de Europese vakbeweging waakzaam en gemobiliseerd en wordt deze beweging week na week overal in Europa sterker.

rafael.lamas@abvv.be

INTERNATIONALE RELATIES

Qatar: IVV campagne "Geen wereldbeker voetbal zonder respect voor arbeidersrechten"

Voor de meer dan 1,2 miljoen arbeiders in Qatar is het nog steeds verboden lid te worden van een vakbond. Hiermee schendt Qatar alle internationale rechten qua vrijheid van organisatie en collectief onderhanden voor betere lonen. 94% van de werknemers zijn volledig rechtenloze migrantenarbeiders, voornamelijk uit Nepal, India, Sri Lanka, Pakistan en Bangladesh.

Elk jaar sterven honderden van deze arbeiders door gebrek aan veiligheids- en gezondheidsnormen. De overheid weigert systematisch statistieken van arbeidsongevallen te publiceren. Bijna dagelijks krijgt het IVV klachten over het niet betalen van beloofde lonen, voor het inhouden van paspoorten als zij willen terugkeren, enz.

Niettegenstaande het land zelfs een oproep van de Wereldvoetbalfederatie FIFA voor het beter respecteren van arbeidsrechten negeerde, kreeg Qatar toch de organisatie van het Wereldkampioenschap voetbal in 2022 toegewezen.

Daarvoor zouden in de loop van de komende tien jaar massaal nieuwe stadions en andere voorzieningen worden gebouwd, waarvoor duizenden bijkomende arbeidskrachten nodig zijn.

Om deze schandalige toestanden in het land zoveel mogelijk tegen te gaan en de internationale opinie te sensibiliseren heeft het IVV recent een grootscheepse campagne gelanceerd. Het kan immers niet dat er méér mensen sterven bij de bouw van de voetbalinfrastructuur dan dat er tijdens het WK zullen spelen. De campagne bestaat uit een petitie-actie, waarbij symbolisch zo'n 21.000 handtekeningen een virtueel voetbalstadion zullen vullen.

België behoorde van bij het begin tot de vijf landen met de meeste respons op de actie. Maar het kan nog beter. Verhinder mee dat er gespeeld wordt in "stadions der schande" en teken de petitie via:

<http://act.equaltimes.org/en/fillastadium>

Andere actiemogelijkheid is het verspreiden ervan via Facebook en Twitter. Doen!

christian.vancoppenolle@abvv.be